

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****ZEKERİYA SEVİM BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası	: 2018/18989
Karar Tarihi	: 16/6/2021
Başkan	: Kadir ÖZKAYA
Üyeler	: Engin YILDIRIM Celal Mümtaz AKINCI Rıdvan GÜLEÇ Yıldız SEFERİNOĞLU
Raportör	: Mehmet AKTEPE
Başvurucu	: Zekeriya SEVİM
Vekili	: Av. Melike ÖZTÜRK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, beyanları mahkûmiyet kararında belirleyici ölçüde delil olarak kullanılan tanıkların duruşmada sorgulanamaması nedeniyle tanık sorgulama hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 14/6/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.
7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. 1988 doğumlu olan başvuru, olayların geçtiği tarihlerde Hopa İstihbarat Şube Müdürlüğünde polis memuru olarak çalışmaktadır.

10. Başvuru, Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) üyeliği suçundan yürütülen soruşturma kapsamında 26/7/2016 ile 30/7/2016 tarihleri arasında gözaltında kalmış ve hakkında adli kontrol hükümleri uygulanmıştır.

11. Artvin Cumhuriyet Başsavcılığınca başvuru FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla 6/2/2017 tarihinde hakkında iddianame tanzim edilmiştir.

12. Artvin Ağır Ceza Mahkemesi (Mahkeme) nezdinde isnat edilen suçtan cezalandırılması amacıyla başvuru hakkında açılan kamu davasının yapılan yargılaması sırasında Mahkemece 22/2/2017 tarihinde tensiben tutuklamaya yönelik yakalama emri düzenlenmiştir. Başvuru, hakkındaki yakalama emrine istinaden 24/2/2017 tarihinde yakalanarak tutuklanmıştır.

13. 10/2/2017 tarihli tensip zaptında başvuru hakkında 14/10/2015 tarihinde beyanda bulunan ancak açık ismi ve beyanı iddianamede yer almayıp iddianame düzenlendikten sonra dosyaya giren D.B.C. isimli şahsın tanık sıfatıyla ifadesinin alınması için talimat yazılmasına karar verilmiştir. D.B.C. isimli şahsın 14/10/2015 tarihinde Kocaeli Emniyet Müdürlüğünde tanık sıfatıyla verdiği ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Genellikle Aksaray ilinde bulunan ve cemaatin esnaf yapılanması içerisinde bulunan şahısların evlerinde kahvaltı programları yapıyordu ve Aksaray Polis Okulundan ekseriyetle 7-10 kişilik gruplar halinde bu kahvaltı programlarına katılıyorduk. Her sınıfın sivildeki sorumlu abisi farklıydı ve gruplar farklı evde toplanıyordu..."

"Şu anda polis memuru olarak görev yapan [B.A.], Zekeriya Sevim ve [O.K.] isimli arkadaşlar ve ben düzenli olarak katılıyorduk. Bizimle birlikte zaman zaman katılan yine 5-6 kişi vardı. Abi denilen bu şahıs bizim ihtiyaçları konusunda yardımcı oluyordu. Bu abi hafta sonları olan toplantılara iştirak etmek için polis okulunda buna ve Zekeriya Sevim isimli arkadaşımıza söyler, bizler de hafta sonu çıkacak arkadaşlara bunu söyler ve tertiplerdik. Bu sivil şahıs Zekeriya Sevim isimli arkadaş tanır, ben iki sene boyunca kendisiyle görüşmeme rağmen kendisine genellikle abi diye hitap ettiğimizden de olsa gerek, hafızamı çok zorladım ama adını şimdi hatırlamıyorum. Abi diye hitap ettiğimiz şahsın benimle ve Zekeriya Sevim isimli arkadaşla iletişim kurma sebebi hem bizim geldiğimiz illerden özelliklerimizle ilgili bilgi alıyorlardı, dini bilgi seviyemiz, liderlik özelliklerimiz gibi nedenlerden dolayı diğer arkadaşları toparlayabileceğimizi düşündüklerinden bizim gibi ön plana çıkabilecek arkadaşları seçiyorlardı..."

14. 5/5/2017 tarihli duruşmada gelen talimat cevabına göre D.B.C. isimli tanığa belirtilen adreste ulaşılamadığından talimatın bila ikmal iade edildiği anlaşılmıştır.

15. 17/4/2017 tarihli duruşmada, aynı Mahkemenin başka esas numaralı bir dosyasında sanık sıfatıyla savunmasının alındığı sırada başvuru aleyhinde beyanda bulunan F.S. isimli şahsın dosyaya getirilen ifadesi okunarak başvurucuya bu beyanlara karşı diyecekleri sorulmuştur.

16. F.S.nin Artvin Ağır Ceza Mahkemesinin E.2017/43 sayılı dosyasında sanık sıfatıyla alınan savunmasının ilgili kısmı şöyledir:

... Ben Artvin'e 2013 yılının Eylül ayında eş durumu atamasıyla geldim. Buraya geldiğimde henüz 17-25 Aralık süreci olmamıştı. Ben Eylül ayına gelince bir iki ay sonra cemaatin sohbetlerine gitmeye başladım. Ben o tarihte ilk geldiğimde Hopa İstihbaratta çalışıyordum. Hopa İstihbaratta çalıştığım dönem içerisinde Arhavi'de sohbetlere gitmeye başladım. Arhavi'de Asım kod isimli [A.A.] isimli şahsın evinde sohbetler düzenliyorduk. O çağırıyordu. [A.A.] bizden sorumlu olan yani polislerden sorumlu olan sorumlu abiydi. Benimle birlikte bu toplantılara Arhavi'ye [N.O.] isimli polis memuru, [R.Y.] isimli Polis memuru, Zekeriya Sevim, [M.A.], [M.A.] katılıyorduk. Bunların hepsi istihbaratta çalışan polis memurlarıydı. Yani [A.A.] isimli bizden sorumlu şahıs bizim öğretmen abimizdi. Benim telefonuma ByLock isimli programı [A.A.] isimli öğretmen abi 2014 yılının Ağustos ayı içerisinde yükledi. Bildiğim kadarıyla Zekeriya'nın, [N.O.]'nın, [R.Y.]'nin, [M.A.]'nın ve [M.A.]'nın telefonlarına da ByLock'u yükleyen [A.A.] isimli şahıstır. İlk etapta ByLock'u biz ismini belirttiğim bu şahıslar arasında kullandık. Ancak daha sonra sadece ben ByLock'tan [A.A.] isimli şahısla yazışmaya başladım. Bildiğim kadarıyla diğer polis memurları da ByLock üzerinden sadece [A.A.] ile yazışmaya başladılar. Polis memurları arasında ByLock üzerinden herhangi bir yazışma olmadı. [A.A.] bana sohbetlerin yer ve zamanını ve bazen de rüyaları ve bazen de Fethullah Gülen'in rüyalarını ve sohbetlerini paylaşıyordu. Bana Ahmet necidir, Mehmet necidir şeklinde bir sorusu olmadı. 17-25 aralık sürecinden önce bunlar sürekli adam kazanma peşindeydi ancak 17-25 Aralık sürecinden sonra adam kaybetmeme stratejisine döndüler. Bizlere psikolojik baskı uyguluyordu. Cemaatten çıkanlar hain olarak nitelendiriliyordu, içimiz temizleniyor, pislikler temizleniyor diyorlardı. ByLock'tan sonra Eagle isimli programı kullanmaya başladık. Biz bu programı tam olarak ne zaman kullandığımızı hatırlamıyorum ancak 2015 yılı içerisinde olduğunu biliyorum. Bu programı yaklaşık 2-3 ay kullandım. Bu programı [N.O.] isimli polis memuru, [R.Y.] isimli Polis memuru, Zekeriya Sevim, [M.A.] ve [M.A.] isimli şahısların da kullandığını biliyorum ancak yüzde yüz emin değilim. Bana Eagle isimli programı yükleten de [A.A.] isimli şahıstır. "

17. Başvurucu 17/4/2017 tarihli duruşmadaki savunmasında F.S. isimli şahsın beyanlarının tamamen gerçek dışı olduğunu ve bu beyanları kabul etmediğini ifade etmiştir.

18. 5/5/2017 tarihli duruşmada ise başvurusunun müdafii, F.S. isimli şahsın başka bir dosya kapsamında sanık sıfatıyla ifadesinin alındığını ancak mevcut dosyada bu şahsın tanık sıfatını haiz olduğunu ve bu dosyada tanık olarak ifadesi alınmadığından soru sorma haklarının ellerinden alındığını ifade etmiştir. Mahkeme ise gelen belge içeriklerine göre dosyanın bu hâli ile hüküm kurmaya elverişli olduğunu belirterek başvurusunun müdafinin taleplerinin reddi ile daha önceden yazılan tüm ara kararlarından vazgeçilmesine yönelik ara kararı vermiştir. Ayrıca başvuru müdafii esas hakkındaki mütalaaya karşı beyanlarını hazırlamak üzere gelecek celseye kadar süre verilmiştir.

19. 15/5/2017 tarihli karar duruşmasında başvurusunun müdafii, esas hakkındaki savunmasını yaparken D.B.C. ve F.S. isimli tanıklara soru sormadıklarını ve bu şahısların mahkeme huzurunda dinlenmediğini beyan etmiştir. Bu duruşmada Mahkeme, başvuru hakkında FETÖ/PDY'ye üye olma suçundan 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası vermiştir.

20. Gerekçeli kararın ilgili kısmı şöyledir:

... Artvin İl Emniyet Müdürlüğüne gönderilen tutanaklardan, samim adına kayıtlı 0 507 ...29 numaralı hattın takılı olduğu 353...98 IMEI numaralı telefonda 11/08/2014 ilk tespit tarihi olmak üzere Bylock kaydı tespit edilmiştir.

Yine Artvin İl Emniyet Müdürlüğüne gönderilen tutanaklardan, sanığın adına kayıtlı 0551...57 numaralı haitın takılı olduğu 353...98 IMEI numaralı telefonda 13/12/2014 ilk tespit tarihi olmak üzere Bylock kaydı tespit edilmiştir.

...

... mahkememizin 2017/43 esas sayılı dosyasında yargılanan [F.S.]'nin beyanları oldukça dikkat çekici ve önemlidir. [F.S.] bahse konu dosyada cemaat yapılanmasına dahil olduğunu kabul ettikten sonra, Hopa İstihbarat şubesi çalışanlarına ve bu şubeden sorumlu öğretmen abiye ilişkin bilgiler vermiştir. Zekeriya Sevim'in de dahil olduğu Hopa istihbarattaki polis memurlarından Arhavi ilçesinde bulunan Asım kod adlı [A.A.]'nin sorumlu olduğunu, birlikte bu şahsın evine sohbete gittiklerini, Zekeriya da dahil olmak üzere telefonlarına Bylock yükleten şahsın [A.A.] olduğunu beyan etmiştir.

[A.A.], mahkememizin 2017/31 esas sayılı dosyasının sanığıdır. Hopa'ya 10 dakika uzaklıkta bulunan Arhavi ilçesindeki FETÖ/PDY irtibatı nedeniyle kapatılan Güngören Arhavi Özel Eğitim Kurumlarının kurucularından olup bir müddet de bu okulda görev yapmıştır. Ve işin ilginç hem [A.A.]'nin hem de eşi [G.A.]'nin kullanmış oldukları telefonlarda 11/08/2014 tarihinde Bylock kaydına rastlanılmıştır. Yani dosyamız sanığı Zekeriya Sevim ile [A.A.]'nin telefonunda Bylock 11/08/2014 tarihinde yani aynı gün kullanılmaya başlanmıştır. (2017/31 esas sayılı dosyanın [A.A.]'ya ilişkin kısmı dosya içerisinde.)

2017/43 esas sayılı dosyamız sanığı [F.S.]'nin gerek 02/03/2017 tarihli gerekse 19/04/2017 tarihli beyanları dosyaya eklenilmiştir. Alınan beyan içerikleri de dikkate alındığında beyanların samimiyeti konusunda mahkememizde tereddüt bulunmamaktadır. Gerek dosyamız sanığı [R.] gerekse istihbarattan sorumlu abi olan [A.A.] hakkında gayet açık ve net beyanlarda bulunmuştur. Hatta [A.A.]'nin evini dahi tarif etmiştir.

Sanık Zekeriya ve diğer yukarıda isimleri belirtilen FETÖ/PDY sanıkları tarafından, [F.S.]'nin beyanları kabul edilmemiştir. Kendisinin ne Artvin'de ne de başka bir yerde hiç bir şekilde cemaatin sohbetine ve toplantısına gitmediğini ve [A.A.] diye birini de tanımadığını beyan etmiştir. Sanık [F.S.] ile aralarında herhangi bir husumet olup olmadığı sorulduğunda savunmalarında [F.S.] ile zaman zaman aralarında tartışma yaşandığını beyan etmişse de bu tartışmaların neden çıktığına dair herhangi bir açıklamada bulunmamış olması sanığın surf [F.S.] ile aralarında problem varmış gibi göstermeye ve kendisine iftira atıldığına dair mahkememizde olumsuz kanı oluşturma çabasında olduğu değerlendirilmiştir.

Sanık hakkında diğer bir tanık da [D.B.C.] isimli şahıstır. [D.B.C.] sanık Zekeriya ve birkaç kişi ile ilgili 14/10/2015 tarihinde Kocaeli Emniyet Müdürlüğünde bilgisine başvurulmuştur. Tanık [D.B.C.] 2010-2012 yılları arasında Aksaray Polis Okulunda iken Zekeriya Sevim ile birlikte düzenli olarak cemaat toplantılarına katıldıklarına, bu toplantıya katılan abinin de kendisi ve Zekeriya Sevim ile iletişim kurduğuna, Zekeriya ile kendisinin dini bilgi seviyeleri ile ilerlik özelliklerinden dolayı abinin kendileri ile Polis Okulunda iken iletişim kurduğuna dair beyanlarda bulunmuş fakat bu beyanlar sanık tarafından kabul edilmemiştir. Ancak yukarıda anlatılan hususlar ve ifadelerin yaşanan olayları açık ve net bir şekilde ihtiva ediyor oluşu da dikkate alındığında, [D.B.C.]'nin sanıkla ilgili ifadelerinin doğruluğu hususunda mahkememizde tereddüt bulunmamaktadır..."

21. Karara karşı başvuru müdafii tarafından 7/6/2017 tarihinde yapılan istinaf başvurusunda, tanık F.S.'nin başvuru bulunmadığı ve kendisine savunma imkânı verilmediği bir ortamda alınan ifadesini başvuru kabul etmediği zira bu şahsın

ifadesiyle bir isnada maruz kaldığı ancak bu çerçevede savunma hakkını ve soru sorma hakkını kullanmasının mümkün olmadığı, F.S.nin huzurda usulüne uygun koşullarda dinlenmesi gerektiği belirtilmiş; tanık D.B.C. yönünden de mahkeme huzurunda dinlenmeyen tanığın isnatlarına itiraz etme ve soru sorma gibi haklarından mahrum bırakıldığı, birçok husus tanığın kovuşturma aşamasındaki ifadesi ile netleşebilecekken tanığın zorla getirme kararına rağmen getirilemediği oysaki basit bir araştırmayla polis memuru olduğu anlaşılan tanığın adresi tespit edilebilecek ve bu şekilde başvuru hakkını kullanması sağlanabileceksen bunun yapılmadığı, tanığın başvurucuya ilişkin beyanlarının tutarlı olması hasebiyle buna gerek görülmediği yönünde yine makul olmaktan uzak bir gerekçe sunulduğu ifade edilmiştir.

22. İstinaf talebi üzerine yapılan incelemede Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi ilk derece mahkemesinin kararında usule veya esasa ilişkin olarak hukuka aykırılığın bulunmadığı, delillerde veya işlemlerde herhangi bir eksiklik olmadığı, ispat bakımından değerlendirmenin yerinde olduğu gerekçesiyle istinaf talehinin esastan reddine karar verilmiştir.

23. Başvurucu 9/11/2017 tarihli temyiz dilekçesinde; başka bir dosyada yargılanan F.S. isimli tanığın o dosyada etkin pişmanlık kapsamında verdiği ifadesinin kendisine savunma imkânı verilmeyen bir ortamda alındığını, bu sanığın ifadesiyle bir isnada maruz kalmakla birlikte savunma hakkını ve soru sorma hakkını kullanmadığını, ayrıca D.B.C. isimli tanığın kovuşturma aşamasındaki ifadesi ile netleşebilecek hususlar varken tanığın zorla getirme kararına rağmen getirilemediğini, Mahkemece dinlenmediğini ve bu tanığın ifadesine başvurulmadan yerel mahkemece karar verildiğini belirtmiştir. Başvurucu ayrıca hem istinaf hem de temyiz dilekçesinde, tanığa soru sorulabilseydi somut olaya ilişkin hangi soruların yöneltileceğini de vurgulamıştır.

24. Yargıtay 16. Ceza Dairesince yapılan incelemede temyiz talebinin reddiyle hükmün onanmasına 19/3/2018 tarihinde karar verilmiştir.

25. Yargıtay kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Yargılama sürecindeki usulî işlemlerin Kanuna uygun olarak yapıldığı, hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği, aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilediği, özerli değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanının kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, toplanan delillerin suçun sübutu erdiği hususunda vicdani kanaatin oluşması için yeterli olup şüpheye yer bırakmamış olması karşısında; sanığın kullandığı telefon hatlarında FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün gizliliği sağlamak için kullandığı "Bylock" adlı programın yüklü olduğu iddia edilmesine rağmen bu delilin ayrıntılı şekilde araştırılmaması, diğer delillerin suçun sübutu için yeterli olması nedeniyle sonuca etkili görülmediğinden bozma nedeni yapılmamıştır.

Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi tarafından eylemin doğru olarak nitelendirildiği ve Kanunda öngörülen suç tipine uydugu, yaptırımın kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmalıdır; sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA..."

26. Başvurucu nihai kararı 17/5/2018 tarihinde Mahkeme kaleminde öğrendiğini beyan etmiştir.

27. Başvurucu 14/6/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

28. 4/12/2014 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Doğrudan soru yönelme" kenar başlıklı 201. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Cumhuriyet savcısı, müdafii veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa, katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağırılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Sanık ve katılan da mahkeme başkanı veya hâkim aracılığı ile soru yöneltebilir. Yöneltilen soruya itiraz edildiğinde sorunun yöneltilmesinin gerekip gerekmediğine, mahkeme başkanı karar verir. Gerektiğinde ilgililer yeniden soru sorabilir."

29. 5271 sayılı Kanun'un "Delillerin ortaya konulması ve reddi" kenar başlıklı 206. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"Cumhuriyet savcısı ile sanık veya müdafii birlikte rıza gösterirlerse, tanığın dinlenmesinden veya başka herhangi bir delilin ortaya konulmasından vazgeçilebilir."

30. 5271 sayılı Kanun'un "Duruşmada anlatılması zorunlu belge ve tutanaklar" kenar başlıklı 209. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Naip veya istinabe yoluyla sorgusu yapılan sanığa ait sorgu tutanakları, naip veya istinabe yoluyla dinlenen tanığın ifade tutanakları ile muayene ve keşif tutanakları gibi delil olarak kullanılacak belgeler ve diğer yazılar, adli sicil özetleri ve sanığın kişisel ve ekonomik durumuna ilişkin bilgilerin yer aldığı belgeler, duruşmada anlatılır."

31. 5271 sayılı Kanun'un "Duruşmada okunmayacak belgeler" kenar başlıklı 210. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Olayın delili, bir tanığın açıklamalarından ibaret ise, bu tanık duruşmada mutlaka dinlenir. Daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanağın veya yazılı bir açıklamanın okunması dinleme yerine geçemez."

32. 5271 sayılı Kanun'un "Duruşmada okunmasıyla yetinilebilecek belgeler" kenar başlıklı 211. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"a) Tanık veya sanığın suç ortağı ölmüş veya akıl hastalığına tutulmuş olur veya bulunduğu yer öğrenilemezse,

b) Tanık veya sanığın suç ortağının duruşmada hazır bulunması, hastalık, malîlik veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle belli olmayan bir süre için olanaklı değilse,

...

Bu kişilerin dinlenmesi yerine, daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanaklar ile kendilerinin yazmış olduğu belgeler okunabilir.

33. 5271 sayılı Kanun'un "*Delilleri takdir yetkisi*" kenar başlıklı 217. maddesi şöyledir:

"(1) Hâkim, kararını ancak duruşmaya getirilmiş ve huzurunda tartışılmış delillere dayandırabilir. Bu deliller hâkimin vicdani kanaatiyle serbestçe takdir edilir.

(2) Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir."

B. Uluslararası Hukuk

34. İlgili uluslararası hukuk için bkz. *Nurcan Gülabi*, B. No: 2015/15355, 23/5/2018, §§ 24-27.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

35. Mahkemenin 16/6/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Tanık Sorgulama Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

36. Başvurucu; F.S. ve D.B.C. isimli tanıkların ifadelerinin huzurda alınmaması nedeniyle tanıklara soru sormadığını, aleyhindeki beyanların itibar edilemez noktalarını ortaya koymadığını, tanıkların inandırıcılığı ve güvenilirliği bakımından sorduğu sorularla kendi lehine sonuçlar ortaya çıkarabilme ve tanıkları sorgulama imkânı verilmediğini, böylelikle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

37. Bakanlık; başvurucunun avukatı hazır olduğu hâlde dosyadaki delillerin doğruluğunu ve geçerliliğini tartışabildiğinin, karşı beyanlarını sunabildiğinin altını çizmiştir. Bakanlık; başvurucunun yargılama sürecinde iddia makamının sunduğu deliller ve görüşlerden bilgi sahibi olamadığına, kendi delillerini ve iddialarını sunma olanağı bulamadığına, karşı tarafça sunulan delillere ve iddialara etkili bir şekilde itiraz etme fırsatı bulamadığına ilişkin bir bilgi ya da kanıt sunmadığını vurgulamıştır.

38. Başvurucu, Bakanlık görüşüne verdiği cevapta bireysel başvuru formundaki açıklamalarına atftta bulunarak adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını tekrarlamıştır.

2. Değerlendirme

39. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

40. Başvurucunun tanıkları duruşmada sorgulayamaması dolayısıyla anayasal haklarının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında incelenmesi gerekir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

41. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

42. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında; herkesin yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Anayasa'nın 36. maddesine "...ile adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Sözleşme'nin 6. maddesinin (3) numaralı fıkrasının (d) bendinde bir suç ile itham edilen herkesin iddia tanıklarını sorguya çekme hakkının olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının *tanık sorgulama hakkını* da kapsadığının kabul edilmesi gerekir (*Serdar Batur*, B. No: 2014/15652, 24/5/2018, § 41).

43. Anayasa Mahkemesi, benzer iddiaların ileri sürüldüğü başvurulara ilişkin olarak birçok kararında *tanık sorgulama hakkı* ile ilgili ilkeleri belirlemiştir. Buna göre bir ceza yargılamasında sanığın aleyhine olan tanıkları sorguya çekme veya çektirme hakkı vardır. Hakkında gerçekleştirilen ceza yargılaması sürecinde sanığın tanıklara soru yöneltebilmesi, onlarla yüzleşebilmesi ve tanıkların beyanlarının doğruluğunu sınaıma imkânına sahip olması adil bir yargılamanın yapılabilmesi bakımından gereklidir. Diğer yandan bir mahkûmiyet -sadece veya belirleyici ölçüde- sanığın soruşturma veya yargılama aşamasında sorgulama veya sorgulama imkânı bulmadığı bir kimse tarafından verilen ifadelere dayandırılmış ise sanığın hakları Anayasa'nın 36. maddesindeki güvencelerle bağdaşmayacak ölçüde kısıtlanmış olur (*Atila Oğuz Boyalı*, B. No: 2013/99, 20/3/2014, §§ 34-56; *Az. M.*, B. No: 2013/560, 16/4/2015, §§ 46-67; *Levent Yanık*, B. No: 2013/1189, 18/11/2015, §§ 67-77; *İsmet Özkurul*, B. No: 2013/7582, 11/12/2014, §§ 44, 45). Bu bakımdan adli makamlar, beyanı hükmeye dayanak yapılacak tanıkların duruşmada hazır edilmesi için makul bir çaba sergileme yükümlülüğü altındadır (*Abdurrahim Balur*, B. No: 2013/5467, 7/1/2016, § 81).

44. Somut bir yargılama öncesinde veya haricinde elde edilen tanık ifadelerinin delil olarak kabulünün yargılamanın adilliğine zarar verip vermediğini değerlendirmek için iki aşamalı bir test uygulanmalıdır. İlk olarak tanığın mahkemede hazır edilmemesi geçerli bir nedenin mevcudiyetine dayanmalıdır. İkinci olarak ise okunmasıyla yetinilen ifadenin karara götürülen tek ya da belirleyici kanıt olması hâlinde savunma haklarının adil yargılanmanın gerekleriyle bağdaşmayacak ölçüde sınırlandırılıp sınırlandırılmadığına bakılacaktır (*Abdurrahim Balur*, § 80).

45. Nitekim bu anayasal gereklilikler ilgili usul kanunlarında da belirtilmiştir. 5271 sayılı Kanun'un 210. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre de olayın delili bir tanığın açıklamalarından ibaret ise bu tanık duruşmada mutlaka dinlenir. Daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanağın veya yazılı bir açıklamanın okunması dinleme yerine geçemez. Yargılama konusu olayla ilgili sadece bir tanığın beyanından başka bir delilin bulunmadığı hâllerde bu tanığın duruşmada mutlaka dinlenilmesi gerektiği ifade edilerek doğrudan doğruyalık ilkesine açık bir vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla olayın tek delilinin bir tanığın açıklamalarından ibaret olması hâlinde 5271 sayılı Kanun'un 211. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca bu tanığın duruşmada dinlenilmesi yerine önceki beyanlarının okunması ile yetinilebilmesi mümkün değildir (*Az. M.*, § 58).

46. Bu arada ifade etmek gerekir ki bireysel başvuruya konu davadaki eylemlerin kanıtlanması, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması, delillerin kabul edilebilirliği ve değerlendirilmesi ile uyumsuzluğa derece mahkemeleri tarafından getirilen çözümün esas yönünden adil olup olmaması, bireysel başvuru incelemesinde değerlendirmeye tabi tutulamaz. Dolayısıyla somut başvuruyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin rolü, derece mahkemelerince yapılan değerlendirmelerin ve varılan sonuçların hukuka uygunluğunu denetlemek değildir (*Orhan Kılıç [GK]*, B. No: 2014/4704, 1/2/2018, § 44).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

47. Somut olayda başvuru, örgüt içi gizli haberleşmeye yarayan *ByLock* isimli programı kullandığına yönelik tespitlere ve kendisi açısından tanık sıfatını baiz olan F.S. ile D.B.C. isimli şahısların kendisi hakkında verdikleri beyanlara dayalı olarak yargılanmıştır. Mahkeme; başvuru uzun süre İstihbarat Şube gibi FETÖ/PDY'nin göz bebeği kabul edilen bir yerde çalışmasını ve iki ayrı hat ile *ByLock* programını kullandığına yönelik tespitleri mahkûmiyet gerekçesinde dikkate almıştır. Ayrıca tanık F.S.'nin Arhavi ilçesinde bulunan *Asım* kod adlı A.A.'nın başvuru da dâhil olduğu Hopa İstihbarattaki polis memurlarından sorumlu olduğu, başvuruyla birlikte A.A. isimli şahsın evine sohbet gittikleri, -başvuru da dâhil olmak üzere- telefonlarına *ByLock* yükleyen şahsın A.A. olduğu yönündeki beyanlarını mahkûmiyete esas almıştır. Mahkeme bunların yanı sıra tanık D.B.C.'nin, 2010-2012 yılları arasında Aksaray Polis Okulunda iken başvuru ile birlikte düzenli olarak cemaat toplantılarına katıldığına, bu toplantılara katılan ve abi olarak sıfatlandırılan kişinin de başvuru ile kendisinin dinî bilgi seviyeleri ve liderlik özelliklerinden dolayı Polis Okulunda iken kendileri ile iletişim kurduğuna yönelik beyanlarının doğruluğu hususunda tereddüt bulunmadığını gerekçesinde belirtmiştir. Mahkeme yukarıda bahsedilen delilleri birlikte değerlendirmek suretiyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 314. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen silahlı terör örgütüne üye olma suçunun oluştuğu sonucuna ulaşmıştır.

48. Mahkeme, başvuru aleyhinde beyanda bulunan tanıklar F.S. ve D.B.C.'yi başvuru talebine rağmen duruşmada dinlememiştir. Bu tanıklardan F.S.'nin başka bir yargılama kapsamındaki ifadesini esas almıştır. Tanık D.B.C.'nin ifadesinin alınması için talimat yazmış ise de tanığa adresinde ulaşamaması nedeniyle ifadesinin alınmadığı yönündeki talimat cevabı sonrasında tanığın dinlenmesinden vazgeçmiştir. Başvuru, yargılamanın muhtelif celselerinde tanıkların duruşmada dinlenilmesi yönünde talepte bulunmuş; başvuru bu talebi gelen belge içeriklerine göre dosyanın bu hâli ile hüküm kurmaya elverişli olduğu gerekçesiyle Mahkemece reddedilmiştir. Tanıklar F.S. ve D.B.C.'nin duruşmada dinlenmemesinin geçerli bir nedeninin bulunup bulunmadığı Mahkemece

belirtilmeyerek tanık sorgulama imkânından yararlandırılmamasının *gereçekleştirilmesi yükümlülüğü* somut olayda kamu makamları tarafından yerine getirilmemiştir.

49. FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan haklarında soruşturma ve/veya kovuşturma yürütülen kişilerin ByLock kullanıcısı oldukları yönündeki iddialara ilişkin olarak ileri sürdükleri itiraz ve şikâyetlerin de soruşturma mercileri ve yargı organlarıncâ değerlendirilmeye alındığı, bu çerçevede kişilerin anılan uygulamayı kullanıp kullanmadığının tespiti amacıyla bazı teknik araştırma ve incelemelerin yapıldığı görülmektedir. Yargıtay ile bölge adliye mahkemelerinin kararlarında bu araştırma ve incelemelerin nasıl yapılacağına ve hangi tespitlerin varlığı hâlinde kişilerin ByLock programını kullandıklarının kabul edilmesi gerektiğine dair esaslar belirlenmiştir (anılan kararların bir kısmı için bkz. *Ferhat Kara* [GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020, §§ 91-104). Anayasa Mahkemesi de *Ferhat Kara* kararında ByLock sunucusundan elde edilen verilerin adli makamlara ulaştırılmasına ilişkin süreç ile adli makamlara ulaştırılmasından sonraki sürecin hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlaline yol açıp açmadığını incelemiş ve hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir (*Ferhat Kara*, §§ 129-141).

50. Somut olayda Yargıtay, ByLock deliliyle ilgili ayrıntılı şekilde araştırma yapılmaması hususunu değerlendirmiştir. Yargıtay kararında "*samğin kullandığı telefon hatlarında FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün gizliliği sağlamak için kullandığı Bylock adlı programın yüklü olduğu iddia edilmesine rağmen bu delilin ayrıntılı şekilde araştırılmaması, diğer delillerin suçun sübutu için yeterli olması nedeniyle sonuca etkili görülmediğinden bozma nedeni yapılmadığı*" belirtilerek diğer delillerin mahkûmiyete yeter nitelikte olduğu kanaatiyle onama kararı verilmiştir. Buna göre mahkûmiyet kararının gerekçesinde yer alan, FETÖ/PDY'nin gizliliğini sağlamak için kullandığı *ByLock* adlı programın başvuru telefonlarında yüklü olduğuna ilişkin değerlendirmenin haricinde mahkûmiyetin büyük ölçüde F.S. ve D.B.C.nin başvuru aleyhine verdiği beyanlara dayandığı görülmektedir.

51. Öte yandan tanıkların duruşmada dinlenmemesi hususunda makul bir gerekçe gösterilmemiş olması adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılabilmesi bakımından tek başına yeterli değildir. Bu nedenle tanıkların duruşmada dinlenmemiş ve başvuru tarafından sorgulanmamış olmasının genel olarak yargılamanın hakkaniyetini zedeleyip zedelediği de belirlenmelidir. Bu bağlamda mahkûmiyet hükmünün yalnızca veya büyük ölçüde sanığın sorgulama imkânına sahip olmadığı tanıklar tarafından verilen ifadelerle dayalı olup olmadığı önem taşımaktadır. Ayrıca hükmün yalnızca veya büyük ölçüde sanığın sorgulama imkânına sahip olmadığı bir tanık tarafından verilen ifadeye dayanması durumunda savunma tarafına dengeleyici güvenceler sağlayan bir usulün takip edilip edilmediği, karşıt dengeleyici imkânlar tanınıp tanınmadığı tespit edilmelidir (*Omur Urhay*, B. No: 2014/6222, 6/3/2019, § 40).

52. Başvuru hakkındaki gerekçeli karar incelendiğinde tanıkların başkaca soruşturma ve kovuşturmalarda başvuru aleyhine verdiği ifadelerin ağırlığı hususunda derece mahkemesince herhangi bir değerlendirme yapılmadığı görülmektedir. Yargıtayın onama kararındaki *ByLock* isimli programa ilişkin değerlendirme ve Mahkemenin gerekçeli kararındaki diğer değerlendirmeler nazara alındığında adı geçen tanıkların başvuru aleyhine verdiği ifadelerin *tek* olmamakla birlikte *belirleyici* nitelikte delil olarak kabul edildiği görülmektedir.

53. Başvuru, yargılama sırasında F.S. ve D.B.C.nin beyanlarının doğru olmadığını belirtmiş; bu kişilerin duruşmada dinlenmesi yönünde talepte bulunmuştur. Mahkeme, tanık

D.B.C.nin adresinin bulunduğu yerdeki mahkemeye talimat yazmış; talimat mahkemesi belirtilen adreste tanığa ulaşamadığı gerekçesiyle talimatı bila ikmal iade etmiştir. Mahkeme ise tanığa ulaşmak için yeterince çaba sarf etmeden ve tanık özelinde bir değerlendirme yapmadan, tanıği dinlemeksizin kararını vermiştir. Tanık F.S.nin ise duruşmada dinlenmesi hususunda herhangi bir değerlendirmede dahi bulunmamıştır. Başvurucu, tanık D.B.C. ve F.S.nin beyanlarının belirleyici delil olmasına rağmen dinlenmediğini belirterek mahkûmiyet kararına karşı kanun yoluna başvurmuş; Bölge Adliye Mahkemesi ve Yargıtay, başvurusunun bildirdiği bu itirazlarla ilgili bir değerlendirme yapmaksızın hükmü onamıştır.

54. Başvurucu, aşamalarda tanıklar D.B.C. ve F.S.nin beyanlarını kabul etmediğini ifade etmiştir. Başvurucu, tanıkların beyanlarını kabul etmeyerek beyanların güvenilirliği konusundaki şüphelerini dile getirmiştir. Öte yandan derece mahkemesinin duruşmada dinlenmeyen tanıkların ifadelerine ek olarak başvurusunun *ByLock* programını kullandığına yönelik tespitte dayandığı görülmektedir. Ancak Yargıtay kararında başvurusunun *ByLock* programını kullanıp kullanmadığına dair yeterince araştırma yapılmadan karar verildiğine yönelik tespit karşısında Mahkemenin net bir şekilde ortaya koymadan dayandığı delilin, ifadesi mahkûmiyette belirleyici olan tanığın duruşmada dinlenmemesini telafi etmeye yeterli olduğu söylenemez. Somut olayda Mahkemece tanık beyanlarının güvenilirliği hususunda başvurusudaki şüphenin giderilmediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla somut olayda duruşmada dinlenmeyen tanığın ifadesine dayanılmak suretiyle mahkûmiyet hükmü kurulmasının bir bütün olarak yargılamanın hakkaniyetini zedelediği sonucuna ulaşılmıştır.

55. Beyanları mahkûmiyette belirleyici ölçüde esas alınan tanıkları sorgulama veya sorgulatma imkânı başvuruca verilmemişinden başvurusunun hakları Anayasa'nın 36. maddesindeki güvencelerle bağdaşmayacak ölçüde kısıtlanmıştır.

56. Açıklanan gerekçelerle başvurusunun Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamındaki tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

57. Belirli bir davaya ilişkin olarak delilleri değerlendirme ve gösterilen delilin davaya ilgili olup olmadığına karar verme yetkisi kural olarak yargılamayı yürüten derece mahkemelerine aittir (*Orhan Kılıç*, § 44). Bu bağlamda somut olayda başvurusunun silahlı terör örgütüne üye olup olmadığı yönünde karar vermek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Anayasa Mahkemesince verilen ihlal kararı, sanığın beraat ettiği anlamına gelmediği gibi ihlal kararının gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılacak yeniden yargılama neticesinde sanık hakkında mutlaka beraat kararı verilmesi gerektiği anlamına da gelmemektedir. İhlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemler yerine getirildikten sonra yapılacak değerlendirmede mahkemenin benzer veya farklı bir sonuca varması mümkündür.

B. Diğer İhlal İddiaları

58. Tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine karar verildiğinden başvurusunun yargılamanın sonucunun adil olmadığı, savunma için yeterli zaman ve kolaylığa sahip olmadığı ve mahkeme kararlarının gerekçesiz olduğu yönündeki diğer şikâyetleri hakkında kabul edilebilirlik ve esas yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

59. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçların ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

60. Başvurucu, tanık sorgulama hakkının ihlalinin tespiti ile yeniden yargılama yapılması ve manevi tazminata hükmedilmesi talebinde bulunmuştur.

61. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

62. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

63. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde, usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), §§ 57-59, 66, 67).

64. İncelenen başvuruda, beyanları mahkûmiyet kararında belirleyici ölçüde kanıt olarak kullanılan tanıkların duruşmada sorgulanamaması nedeniyle tanık sorgulama hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

65. Bu durumda tanık sorgulama hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere Artvin Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

66. Yeniden yargılama yapılmasına karar verilmesi tanık sorgulama hakkının ihlalinin sonuçlarını giderilmesi bakımından yeterli görüldüğünden başvurucunun tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

67. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 294,70 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamındaki tanık sorgulama hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. Kararın bir örneğinin tanık sorgulama hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Artvin Ağır Ceza Mahkemesine **GÖNDERİLMESİNE**,

D. Başvurucunun tazminat talebinin **REDDİNE**,

E. 294,70 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvurucuya **ÖDENMESİNE**,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 16/6/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU